

על סף המוות: בוב קנדי שוכב על ריצפת המלון, אחרי שנורה, ומחכה לעזרה ראשונה

שכאשר ימצאו את האשה הנמוכה והשחר-חורת, שקראה: "הרגנו אותך! הרגנו אותך!" בפתח המלון, דקות ספורות אחר ההתנקשות — תבוא על פיתרונה תעלומת-ענק, העשויה להיות קשורה ביותר מצורה אחת בארצות-המרחב — ואולי גם בפרשת-הירצחם השיטתית של כל אלה שידעו את הנעשה לאשורו מסביב לרצח הקודם: הירצח-חו של האח הבכור, ג'ון קנדי, בדאלאס.

כתבים שכאו אליו באבנים — אך כעבור דקות ספורות הביע אף נכונות לנסוע איתם לירושלים, ולספר את הכל. הוא שינה מספר פעמים את גישתו, הכריז בתחילה כי "לא ייתכן שבני עשה זאת", אחר-כך: "אם עשה את הפשע הנורא הזה — מגיע לו שיתלו אותו!" ולבסוף: "בני עשה מה שעשה על דעת עצמו בלבד. שום גורם לא עמד מאחוריו!"

בינתיים ישב בנו במחלקת בית-החולים של כלא לוס-אנג'לס, כשהוא מואשם ברצח-ביומנו נמצאו דבריהתמרמרות על "היהודים ועורריהם, כולל כובי קנדי" ואין ספק שאישיותו השבורה על-ידי ילדות מיוסרת וסיכסוך-בית בין אם מתנכרת ואב מופרע, תרמו רבות להלך-הרוח שהביא אותו לבצע את הרצח במלון אמבסדור. שאלה אחרת היתה: מי ניצל מופרעות זו? מי קטף את הפרי המר של יאישו וכאבו ה' אישי והלאומי? על זאת אי אפשר עדיין לענות. ייתכן

תו היו בלתי-נסבלים. "היא היתה רומית אורתודוקסית" מספר אותו נהגימונית, "ו' אילו בישראל נימנה עם הכת ידעיה'ה'זה". "למעשה" סיכם ידיד-משפחה אחר, "הם נסעו לאמריקה כי האשה רצתה למצוא פיתרון לסיכסוך-המשפחה שלהם. ולו היה האב אוהב את משפחתו כפי שאהב את הכסף, לא היה קורה הדבר האיום הזה."

★ ★ ★

"רעש גדול מדוי!"

לדברי מכריהם, התנכר בישראל לבניו, נחש אותם ואת אשתו, כשעברו מניו-יורק לקאליפורניה. הוא חזר ארצה, "משום שהרעש גדול ואין זה קצב-החיים בשבילי". על-מנת לחיות בצורה שלווה יותר — וזולה יותר — נטש אף את ירושלים העתיקה, עבר לכפר טייבה — שם מצאה אותו מלחמת-ששת-הימים. בישראל ההפכפך היה מוכן לרגום את ה-

יותר מהר מאחיו הגדולים יותר, עאדל, מוניר וסעד-אללה. לדברי האב, ששב מארצות-הברית — ל" שם היגרה כל המשפחה ב-1957 — היו מוריו תמיד מרוצים ממנו. גם לאחר ש" הגיעו לניו-יורק, וסירחאן החל לעבוד כי אחראי במחלקת מכירת-מוון של בית-מיסחר גדול, הוא המשיך "לבלוע כל ספר על דת או פוליטיקה שהיה שם עליו יד". אלא שזהו רק החלק של הסיפור עליו היה מוכן האב לדבר. חבריו של סירחאן יודעים לספר על פרשות מאלפות יותר: "לא היו לו חיי-משפחה" סיפר נהגימונית מטייבה, המעיד על עצמו כי היה "חברו הטוב של סירחאן". והוא ממשיך: "סירחאן היה תמיד שתקן ולא דיבר על הבית. גם כשהייתי שואל אותו לפרש ה' כוויות שבגופו. אבל לי נודע שאביו נהג להעניש את הבנים בעזרת שפודי-קבאב, אותם חימם על האש והצמיד לבשרם." גם החיים בין בישראל סירחאן לבין אש-

הרוצח הוא הפליס הפלסטיני סיר-חאן סירחאן, שנראה כאן כבול בידי, כשהוא מובל למכונית-המשטרה.

והפעם מניחה ז'אקלין זר פרחים על קברו הרענן של אחייב-בעלה, שהלך אחריו בכל — וגם בדרכו אל המוות. משני צדיה: בתה הבכירה קארולין והבן הצעיר ג'ון-ג'ון, הדומה להפליא לאביו ולדודיו.

אז החזיק בוב קנדי בידה של האלמנה ז'אקלין, בי-דרכה לחלוק את הכבוד האחרון לג'ון, בבית-העלמין הגאומי בארלינגטון, ושינגטון, שם נקבר גם הוא.